

การเปรียบเทียบผลของการเสริมแรงตนเองต่อพฤติกรรมตั้งใจเรียนและการเสริมแรงตนเอง
ต่อผลการสอบย่อยที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

นาย ประทีป จิน่ง

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาจิตวิทยา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2531

ISBN 974-569-767-2

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

15476

117-010046

A COMPARISON OF THE EFFECT OF SELF-REINFORCEMENT FOR
ATTENTIVE BEHAVIOR AND FOR QUIZ PERFORMANCE ON THAI
LEARNING ACHIEVEMENT OF MATAYOM SUKSA TWO STUDENTS

Mr. Prateep Jinngae

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education

Department of Psychology

Graduate School

Chulalongkorn University

1988

ISBN 974-569-767-2

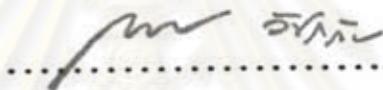
หัวข้อวิทยานิพนธ์   การเปรียบเทียบผลของการเสริมแรงตนเองต่อพฤติกรรมตั้งใจเรียน
และการเสริมแรงตนเองต่อผลการสอบย่อยที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ในการเรียน
วิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

โดย   นาย ประทีป จินจี่

ภาควิชา   จิตวิทยา

อาจารย์ที่ปรึกษา   ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

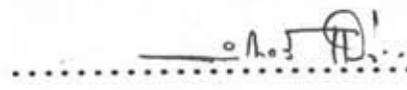

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรากัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มนรัตน์ สุขโชติรัตน์)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์นิรันดร์ แสงสวัสดิ์)

ประทีป จินน์ : การเปรียบเทียบผลของการเสริมแรงตนเอง ต่อพฤติกรรมตั้งใจเรียนและการเสริมแรงตนเอง ต่อผลการสอบย่อย ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 (A COMPARISON OF THE EFFECT OF SELF-REINFORCEMENT FOR ATTENTIVE BEHAVIOR AND FOR QUIZ PERFORMANCE ON THAI LEARNING ACHIEVEMENT OF MATAYOM SUKSA TWO STUDENTS) อ.ที่ปรึกษา : ผศ.ดร.สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต, 115 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบผลของการเสริมแรงตนเอง ต่อพฤติกรรมตั้งใจเรียนและการเสริมแรงตนเอง ต่อผลการสอบย่อย ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ผลการวิจัยพบว่า

1. นักเรียนกลุ่มที่มีการเสริมแรงตนเอง ต่อพฤติกรรมตั้งใจเรียน และนักเรียนกลุ่มที่มีการเสริมแรงตนเอง ต่อผลการสอบย่อยมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาภาษาไทยสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. นักเรียนกลุ่มที่มีการเสริมแรงตนเอง ต่อผลการสอบย่อยและนักเรียนกลุ่มที่มีการเสริมแรงตนเอง ต่อพฤติกรรมตั้งใจเรียน มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาภาษาไทยไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. นักเรียนกลุ่มที่มีการเสริมแรงตนเอง ต่อพฤติกรรมตั้งใจเรียนและนักเรียนกลุ่มที่มีการเสริมแรงตนเอง ต่อผลการสอบย่อย มีคะแนนการสอบย่อยสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมในระยะทดลอง และ ระยะติดตามผลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. ในระยะทดลองนักเรียนกลุ่มที่มีการเสริมแรงตนเอง ต่อผลการสอบย่อยมีคะแนนการสอบย่อยสูงกว่านักเรียนกลุ่มที่มีการเสริมแรงตนเอง ต่อพฤติกรรมตั้งใจเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนในระยะติดตามผลนั้น นักเรียนกลุ่มที่มีการเสริมแรงตนเอง ต่อพฤติกรรมตั้งใจเรียนมีคะแนนการสอบย่อยสูงกว่านักเรียนกลุ่มที่มีการเสริมแรงตนเอง ต่อผลการสอบย่อยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
5. นักเรียนกลุ่มที่มีการเสริมแรงตนเอง ต่อพฤติกรรมตั้งใจเรียนและนักเรียนกลุ่มที่มีการเสริมแรงตนเอง ต่อผลการสอบย่อยมีพฤติกรรมตั้งใจเรียนสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมในระยะทดลอง และ ระยะติดตามผล
6. นักเรียนกลุ่มที่มีการเสริมแรงตนเอง ต่อพฤติกรรมตั้งใจเรียนมีพฤติกรรมตั้งใจเรียนสูงกว่านักเรียนกลุ่มที่มีการเสริมแรงตนเอง ต่อผลการสอบย่อยในระยะทดลอง และ ระยะติดตามผล

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนโรงเรียนสุวรรณารามวิทยาคม จำนวน 15 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 1 กลุ่มทดลอง 2 และกลุ่มควบคุม ซึ่งทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสังเกตพฤติกรรม งานวิจัยนี้ใช้การวิจัยแบบกลุ่มควบคุมทดสอบก่อนหลัง การทดลอง และ ติดตามผล เมื่อสิ้นสุดระยะการทดลองให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาภาษาไทย วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

ภาควิชา ..... จิตวิทยา .....
สาขาวิชา ..... จิตวิทยาการศึกษา .....
ปีการศึกษา 2531 .....

ลายมือชื่อนิสิต .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....

PRATEEP JINNGE : A COMPARISON OF THE EFFECT OF SELF-REINFORCEMENT FOR ATTENTIVE BEHAVIOR AND FOR QUIZ PERFORMANCE ON THAI LEARNING ACHIEVEMENT OF MATHAYOM SUKSA TWO STUDENT. THESIS ADVISOR : ASSI. PROF. SOMPOCH IAMSUPASIT, Ph.D., 115 PP.

The purpose of this study was to compare effect of self-reinforcement for attentive behavior and for quiz performance on Thai learning achievement of mathayom sukxa two students.

Rusults show that :

1. Students with self-reinforcement for attentive behavior and the students with self-reinforcement for quiz performance showed significantly higher on Thai learning achievement than the control group. (p < .05)
2. There is no significant difference, between the students with self-reinforcement for attentive behavior and the students with self-reinforcement for quiz performance on Thai learning achievement.
3. Student with self-reinforcement for attentive behavior and the students with self-reinforcement for aquiz performance showed significantly higher on quiz performance than the control group on the treatment phase and the follow up phase (p < .05)
4. Students with self-reinforcement for quiz performance showed significantly higher on quiz performance than the students with self-reinforcement for attentive behavior on the treatment phase, while the students with self-reinforcement for attentive behavior showed significantly higher on quiz performance than the students with self-reinforcement for quiz performance on the follow up phase (p < .05)
5. Students with self-reinforcement for attentive behavior and students with self-reinforcement for quiz performance showed more attentive behavior than the control group on the treatment phase and the follow up phase.
6. Students with self-reinforcement for attentive behavior showed more attentive behavior than the student with self-reinforcement for quiz performance on the treatment phase and the follow up phase.

The subject were fifteen students from Suwannaramwithayakom School. They were randomly assigned to two experiment groups and one control group. Behavior observaiotn was used ot collected the data. This study used the ABF control group design. At the end of treatment phase all subject were tested by Thai learning achievement test. The data were analized by using the one way analysis of variance.

ภาควิชา ..... จิตวิทยา
 สาขาวิชา ..... จิตวิทยาการศึกษา
 ปีการศึกษา 2531

ลายมือชื่อนิติต .....
 ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นสิ่งหนึ่งซึ่งชี้ถึงการพัฒนาศักยภาพแห่งตนในด้านความรู้ ความคิด เชิงวิชาการ สมดังเจตนารมณ์ของผู้วิจัยมุ่งมั่น เข้ามาศึกษาในระดับปริญญาโทบัณฑิต ซึ่งเท่ากับว่าเป็นความสำเร็จอีกก้าวหนึ่งทางการศึกษาของผู้วิจัย และที่เป็นเช่นนี้ให้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต ผู้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งมีส่วนอย่างมากในการพัฒนาให้ผู้วิจัยได้มีวิธีการคิดอย่างเป็นระบบมากขึ้น และให้โอกาสแก่ผู้วิจัยในการแสดงความสามารถในเชิงวิชาการ อีกทั้งยังเป็นผู้ให้แนวคิดและแบบอย่างที่ดีในการดำเนินชีวิต ตลอดจนให้คำแนะนำต่าง ๆ ในการทำงานแก่ผู้วิจัย ซึ่งผู้วิจัยมองเห็นคุณค่าในสิ่งที่อาจารย์มอบให้ และจะยึดถือเป็นแนวทางปฏิบัติสืบไป

ขอขอบพระคุณ อาจารย์ไพบูลย์ สุภาพ ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนสุวรรณาราม-วิทยาคม อาจารย์วิมล คอนเฒ่า ฝ่ายวัดผล อาจารย์ยุพิน ดาวร หัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทย อาจารย์ในหมวดวิชาภาษาไทยทุกท่าน และอาจารย์สุภาพร บุญศิริ ที่ให้ความช่วยเหลือแก่ผู้วิจัย และอำนวยความสะดวกแก่ผู้วิจัยในการเก็บข้อมูล และที่สำคัญผู้วิจัยขอขอบพระคุณ อาจารย์ นवलจันทร์ ดวงสร้อยทอง เป็นอย่างมากที่ให้ความช่วยเหลือ ความร่วมมือและคำแนะนำ ตลอดจนให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยด้วยดีเสมอมา ตลอดระยะเวลาที่ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล และขอบคุณ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2531 โรงเรียนสุวรรณาราม-วิทยาคม ที่ให้ความร่วมมือเป็นกลุ่มตัวอย่างในการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ด้วย

ขอขอบคุณ คุณคาราวรรณ ต๊ะปิ่นตา คุณสุวรรณา วิริยะประยูร ที่ให้ความรู้และคำแนะนำในการทำวิทยานิพนธ์แก่ผู้วิจัย ขอขอบคุณ คุณอคิวัดน์ พรหมาสา ผู้ที่ให้ความช่วยเหลือเกี่ยวกับการทำเครื่องมือในการวิจัย และให้คำปรึกษาในการวิเคราะห์ข้อมูล ขอขอบคุณ คุณแสงรวี สุทธิกิจ คุณรัศมี คินประเสริฐสัตย์ คุณวิวัฒน์ บุศยผลากร ที่ให้ความช่วยเหลือในเรื่องการแปลเอกสาร ขอขอบคุณคุณสุวิทย์ เกศรา ที่ให้ความช่วยเหลือในเรื่องการวิเคราะห์ข้อมูล ขอขอบคุณ คุณอารีรัตน์ บากาสะแต คุณสุภาวดี สายรัตน์ ที่ให้ความเอื้ออาทร และเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัย เสมอมา และขอบคุณเพื่อน ๆ จิตวิทยาการศึกษา' 29 และที่ ๆ น้อง ๆ ชาวจิตวิทยาทุกคน ที่ให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยด้วยดีเสมอมา

ขอขอบคุณ บัณฑิตวิทยาลัยที่ให้ทุนอุดหนุนการวิจัยแก่ผู้วิจัยเป็นจำนวนเงิน 2,900 บาท
และท้ายสุดนี้ ผู้วิจัยขอระลึกถึงพระคุณของคุณพ่อ คุณแม่ ที่ให้ความรักความห่วงใย
และสนับสนุนให้ผู้วิจัยได้รับการศึกษาอย่างเต็มกำลังความสามารถของท่านทั้งสอง ซึ่งผู้วิจัยขอ
กราบขอบพระคุณท่านด้วยความซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่ง

ประทีป จิน่ง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ญ
สารบัญภาพ	ฎ
บทที่	
1. บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	5
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	18
ปัญหาในการวิจัย	29
ตัวแปรในการวิจัย	30
วัตถุประสงค์ในการวิจัย	30
สมมติฐานในการวิจัย	30
คำจำกัดความในการวิจัย	31
ขอบเขตของการวิจัย	32
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	32
2. วิธีดำเนินการวิจัยและวิธีรวบรวมข้อมูล	33
กลุ่มตัวอย่าง	33
การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง	33
การออกแบบการวิจัย	35
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	36
วิธีดำเนินการวิจัย	38

บทที่	หน้า
การวิเคราะห์ข้อมูล	48
การนำเสนอข้อมูล	48
3. ผลการวิจัย	50
4. การอภิปรายผลการวิจัย	63
5. สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	75
บรรณานุกรม	83
ภาคผนวก ก	92
ภาคผนวก ข	98
ภาคผนวก ค	114
ประวัติผู้เขียน	115

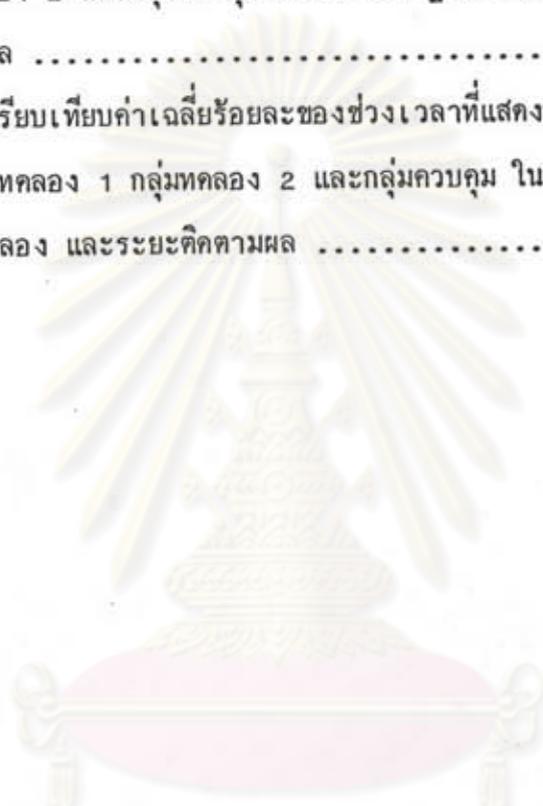

 ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาภาษาไทย (ท 203) ของ กลุ่มทดลอง 1 กลุ่มทดลอง 2 และกลุ่มควบคุม	50
2	ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ในการเรียน วิชาภาษาไทย (ท 203) ของนักเรียนกลุ่มทดลอง 1 กลุ่มทดลอง 2 และ กลุ่มควบคุม	51
3	ผลการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ของค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ใน การเรียนวิชาภาษาไทย (ท 203) ของนักเรียนกลุ่มทดลอง 1 กลุ่มทดลอง 2 และกลุ่มควบคุม	52
4	ค่าเฉลี่ยร้อยละของคะแนนการสอบย่อยของกลุ่มทดลอง 1 กลุ่มทดลอง 2 และกลุ่มควบคุม ในระยะเส้นฐาน ระยะทดลอง และระยะติดตามผล	54
5	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทางแบบวัดซ้ำของค่าเฉลี่ยร้อยละของ คะแนนการสอบย่อยของนักเรียนกลุ่มทดลอง 1 กลุ่มทดลอง 2 และ กลุ่มควบคุม ในระยะทดลอง และระยะติดตามผล	57
6	ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยร้อยละของคะแนนการสอบย่อย ของกลุ่มทดลอง 1 กลุ่มทดลอง 2 และกลุ่มควบคุม ในระยะทดลอง	58
7	ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยร้อยละของคะแนนการสอบย่อย ของกลุ่มทดลอง 1 กลุ่มทดลอง 2 และกลุ่มควบคุม ในระยะติดตามผล ...	59
8	ค่าเฉลี่ยร้อยละของช่วงเวลาที่เกิดพฤติกรรมตั้งใจเรียนของกลุ่มทดลอง 1 กลุ่มทดลอง 2 และกลุ่มควบคุม ในระยะเส้นฐาน ระยะทดลอง และระยะ ติดตามผล	60

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	กราฟเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยร้อยละของคะแนนการสอบย่อยของกลุ่มทดลอง 1 กลุ่มทดลอง 2 และกลุ่มควบคุม ในระยะเส้นฐาน ระยะทดลอง และระยะ ติดตามผล	56
2	กราฟเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยร้อยละของช่วงเวลาที่แสดงพฤติกรรมตั้งใจเรียน ของกลุ่มทดลอง 1 กลุ่มทดลอง 2 และกลุ่มควบคุม ในระยะเส้นฐาน ระยะทดลอง และระยะติดตามผล	62

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย